

PŘEHLED OBSAHU.

KNIHA I.

Právo vojenské pod vlivem ideí husitských.

1. *Úvod.* Vůdcové lidu po smrti krále Václava chystají branný odpor str. 1. Kněží prostředkují čtení starořímských spisův o válce 2. Epitoma Vegetiova 2. Římské zásady ve válčení husitském 3. Žižka v Praze jako válečník vzat na slovo 6; hledí Plzeň učiniti středem odporu 6; v bojích s Bohuslavem ze Švamberka strojí vozy k boji proti převaze jízdy ve vojskách 6. Dosavadní užívání vozův ve válkách u rozličných národů 7. Žižka svým novým způsobem bojování vítězí u Někmeře 8, u Sudoměře 9. Zásady Žižkovy připravují převrat všeho válečnictví 11.
2. *Řády vojenské v Němcích a v Čechách:* Řád Fridricha Rudovousa a Sem-pacherbrief základem práva vojenského v Němcích 13. Vojenská píseň Žižkova 14. Pokus Bzdinkův v Praze 15. Žižkův řád vojenský (1423) 15. Trojí řádové v říši za dob válek proti husitům 17. Pehled zásad spřízněných v tabulce 19, jich srovnání 20.
3. *Kdy byl sepsán vojenský řád Hodě-tínův:* Poměr jeho k řádům jiným 23. V něm objevuje se již pokročilý duch husitského humanismu 24. Jest snůškou již vyspělých nových ideí po válkách učiněnou 27. K tomu ukazují též předpisy jeho o bojování s vozy 28; poměr k vozovému řádu Vlčkovu 28. Předpisy o věcech před válkami nebývalých 30. Jiné pochybnosti 31. Konečný výsledek úvah 32.
4. *Čeho Němci z husitských řádův čerpajíce nedbalí?* Pomíjejí vedle Žižkových zásad demokratických také ustanovení pro umírnění krutostí válečných 33.
5. *Usnesení synod tábořských o válkách a trestu smrti.* Usnesení synod tábořských (1422-1424 o lidskosti u vedení válek i mírnosti při trestech u nás posud oceněna nebyla 35. Text devíti kusův z kroniky Biskupcovy vzatý v českém překladu 36. Žižka a synoda v Písku (1422) 42. Obmezování krutostí zákonů staro-ži lovských, římských a obecných jest zlatým listem v dějepisu vzdělanosti české 43. Základy učení tábořského ve světle Jana Příbrama 44. Rozumový směr Táborův zavrhuje „mistrovské chytrosti“ a zavádí na místě latiny český jazyk a zpěv ve škole a při bohoslužbě 45. Svědectví Sylviovo o vzdělané gene-

raci tábořské za dob válek vzrostlé 45. Zásady tábořské nezůstaly bez účinků při vedení válek 46. Prohlášení kněze Prokopa o válkách a jeho „manifest tábořský“ (1431 až 1433) 46.

6. *Kdy a jak povstaly první čtyry kusy symodálních usnesení tábořských.* Základní čtyry kusy usnesení synod tábořských vyvíjejí se dále a samostatně u Tábořů 49. Redakce pražská a tábořská těchto kusů 51. Pokus o objasnění vzniku jejich 56.
7. *Některé zvyklosti a právní obyčeje válečných.* Rytířství a jeho význam 59; nedotknutelnost žen i toho, co sobě vynesou 61; česká vojska vždy šetří žen a nedospělých 61. Holdování poplatného lidu na

nepřátelském 62. Šacování lidu 65. Právo vítěze 65; pravidlo Žižkovo, nikoho v boji neživiti 66. Jímání a šacování zajatých na rukojmí, základ neb čestné slovo 66. Zásada o rozdělování kořisti v obec 67. Krutý osud zajatého lidu obecného v Němcích a Švýcařích 68. Husitská vojska se vždy lidštěji a mírněji zachovávají 68. Zaopatřování vojsk: na přátelském co dovoleno bylo bráti 69; na nepřátelském 69. Hejtmané vojsk starají se o potřeby 69. Účelnost při způsobu vedení válek 70; v zemích českých šetří selského lidu 71; v cizině berou v plen a požeh krajiny šmahem, dokud se nevypokoupi 72.

KNIHA II.

Vláda a zřízení polních a domácích obcí tábořských.

a) Za doby Žižkovy.

1. *O bratřstvu Tábořském a Tábořech na Hradišti:* Počátky bratřstva Tábořského 74. Shromáždění bratří a sester na hoře Táboře u Bechyně 75. První pevné sídlo bratří získáno osazením Hradiště hory Tábor 76. Rozdil mezi obcí Tábořskou (bratřstvem Tábořským) a obcí (později městem) na Hradišti hory Tábor 77.
2. *O kněžské vládě v obcích Tábořských:* V obci bratřské připadla vláda a správa dosavadním vůdcům lidu, kněžím 78. Obraz způsobu kněžské vlády doplňuje Vavřinec z Březové vypravováním o panování Jana Želivského v Praze 80. Žižka, odpůrce vlády kněžské, po vítězství u Německého Brodu obmezuje panování Jana Želivského v Praze a vliv vý-

tržných kněží v Táboře 81. Obraz panování kněžského v městech a obcích tábořských (1429) dle podání Jana Příbrama 82.

3. *Čtyři správcové bratřstva:* Čtyři hejtmané neboli správci lidu tábořského zvoleni v Hradišti pro správu věcí vojenských bratřstva Tábořského 83. Jméno Tábor pro obec na Hradišti teprv později se ujímá 84. Města tábořská a poměr nových hejtmanů k nim 85. Jako města vůbec i obec Hradiště byla rozdělena na čtvrti 86. Hejtmané na Hradišti voleni bezpochyby lidem v jedné čtvrti usazeným 87. Rozhodovala většina tří hlasů ze čtyř hlasujících 88. Mikuláš z Husí a Jan Žižka 89. Rostoucí převaha Žižkova 91; způsob jeho vlády 92.

Po smrti Mikuláše z Husi čtvrtý správce volen nebyl 92.

4. *Hejtmané v městech a na Hradišti*: Rozliční druhové hejtmanů po městech obyčejně k vedení vojenské moci 94. Hejtmané po městech tábořských 95.
5. *Složení vojsk a počátky vojsk polních*: Složení vojsk dle stavů a dvojí živel: dobrovolní z kraje a sousedé z Hradiště a měst tábořských 96. Tím povstaly vojska neboli obce domácí a polní 98. Obtíže při výpravách velkých vojsk v středověku 98. Malá neboli denní válka nenahrazovala stálých výskolených vojsk 99. Žižka poznal tyto nedostatky 100. Přípravuje ve východních Čechách bratrstvo z Menšího Tábora

a zařizuje při něm vojsko polní k stálému ležení v poli 100. Jan Bzdinka zařizuje stálé polní vojsko Velikého Tábora 100; od podzimu r. 1423 stále se Žižkou v poli trvá 101. Oboje vojska polní mění se po smrti Žižkově v neodvislé obce polních lidem moravským, slezským a slovenským 103. V posledních letech válek lid obecný býval také moci ke službě doháněn 104.

6. *Žižka správce všech stran pod obojí*: Žižka v rozličných dobách stojí v čele všech stran pod obojí jako vůdce a správce 105. Vláda jeho některým zdála se býti kralováním 106. Žižka a Korybut 107.

b) Za doby Prokopovy.

7. *Po Žižkově smrti*: Žižka na smrtelném loži jmenuje nástupce své 108. Bzdinka z Vícemilic a Kuneš z Bělovic zvoleni hejtmany od obou polních vojsk 109. Roháč z Dubé hejtmanem domácích vojsk sirotčích 109, jako Aleš ze Žeberka tábořských 110. Chval z Machovic přestává býti správcem obce tábořské (1425) 111, na sjezdu píseckém (1426) stojí s některými městy a krajany proti obcím tábořským 112. Vzmáhající se reakce 112. Města sdružení tábořského již nestála za jedno s obcemi tábořskými 113, ale klonila se na stranu těch, kdož podporovali úsilí Korybutovo 114.
8. *Vláda kněze Prokopa*: Vznik vlády Prokopovy 115, jeho osoba i podoba 116. Původní a pozdější obor jeho působnosti 117. Troje nepřátelské hlasy vládu jeho posuzující 119. Páni ji zvláště těžce snášejí 120.
9. *Nejvyšší hejtmané polních vojsk tábořských*: Knězi Prokopovi bývali k

ruce vojenští hejtmané polního vojska Jaroslav z Bukoviny 121, Jakub Kroměšín 122, Otík z Losy a Jan Pardus z Hrádku 123. Po vzbouření (28. září 1433) v tábořském vojtě polním kněz Prokop odchází od Plzně do Prahy 124. Potom nejvyšším hejtmanem polního vojska tábořského jest Sigmund z Vranova 125. Některé kontroversy o chování Prokopově v posledních měsících jeho života 124.

10. *Vláda na Hradišti a hejtmané domácích vojsk*: Polní obec tábořská s obcí na Hradišti až do r. 1428 za jedno 127. Tato volí konšely a purkmistry a vede odr. 1428 zvláštní pečeť 128. Polní hejtmané obce na Hradišti 129. Vladaři 130. Hejtmané polní na Hradišti: Jan Bleh z Těšnice, Ondřej Keřský z Řimovic 131.
11. *Nejvyšší hejtmané polních a domácích vojsk sirotčích*: U Sirotků hejtmané polní obce a obcí domácích 133. Starší pečeť polní obce Sirotčí

133. Hejtmané polní obce: Kuneš z Bělovic 133, Velek Koudelník, rytíř Čert 134, Jan Čapek ze Sán 135. Hejtman vojsk domácích Jan z Kralovic 135. Od r. 1428 správce vojska polního kněz Prokůpek 135.
12. *Poměr mezi polními vojsky tábořskými a sirotčími*: Vnitřní příčiny spojenství obou samostatných polních obcí 137. Způsob dělení při statcích společně dobytých 138. Společní přátelé a nepřátelé 139. Obsah smluv o podobném spojenství 139.
13. *Bylo-li jednotné nejvyšší velení?* Bratrská vojska po smrti Žižkově nejvyššího společného velení neměla 141. Kněz Prokop vedl přímo jen polnímu vojsku tábořskému 142. Úmluvy před výpravami a porady hejtmanů 142. Nedostatek jednotného velení zavinil z části katastrofu u Lipan 143.
14. *Poměr polních obcí k obcím domácím*: Obec Hradiště a města tábořská jako města sirotčí tvoří zálohu vojskům polním 144. Pomoci na jiných potřebách 145.
15. *Nástupce kněze Prokopa*: Prokopa Holého zastupuje jako správce polního vojska kněz Bedřich ze Strážnice 146. Po smrti Prokopově vystupuje jako vůdce a správce obcí tábořských 147. Byl věrným stoupencem politiky Prokopovy, jako kněz Ambrož a Roháč Žižkovy 147. Přehled nejvyšších hejtmanů vojsk bratrských do r. 1436 na tabuli 148.

KNIHA III.

Válka polní a pevnostní.

a) O střelbě prachem.

1. *Přehled počátků střelby prachem v střední Evropě. Velké pušky*: Přehled užívání střelby prachem v střední Evropě až do války 150. Velké pušky neboli bombardy ke konci 14. stol. vůbec rozšířené 151. Ohromné kalibry a soustava jejich 152. Nejstarší popis bombardy (1376) 153, taras k ní 154. Bombardy slouží při obléhání hradů i měst 155. Obsluha jejich a těžkopádnost 155.
2. *Polní děla. Tarasnice*: Od konce století 14. vyskytují se menší kalibry pušek, zvláště u rytířů Německých ve válkách proti Prusům, Litvanům a Polákům 157. Poprvé užívají obě strany děl v poli v bitvě u Tannenberka (1410) 158. Tarasnice 158, co jsou 159; původ jich jména 160. Lafety polních děl povstávají z polovice vozu 161. Soustava tarasnic 161. Jest vzorem moderního děla 162.
3. *Houfnice*. Houfnice rovná se soustavou velkým puškám 163, jest však pohyblivější 164. Houfnice polním dělem husitů 165. Od nich obdržela jméno 165.
4. *Ručnice. Hakovnice*: Ručnice nejstaršího způsobu 167. Hakovnice neb psířtaly měly hák pro opření 168.
5. *Rozdíly děl v Němcích a v Čechách za dob válek*: Kalibr velkých pušek u Němců 170. Malé pušky (komorní a tarasnice) polní 170. Rozdíl malých pušek německých a českých houfnic 172. Proč byly houfnice oblíbeným dělem polním 172. Houfnice užívá se mimo Čechy nejdříve

- v Slezsku a Rakousích 174. Král Sigmund starší se o rozšíření houfnic 175.
6. *O počtu a působnosti děl, pak o puškařství českém*: O účinku hrubé dělostřelby a praků při obléhání 176. Příklady o účinku polních

děl 178. O počtu polních děl při vojskách 179, u Žatce 180. Morální účinek salv již Žižkovi znám 181. Mistři puškaři lili a obsluhovali pušky ve vojskách 182. Houfnice, tarasnice a ruční střelbu kovali také kováři 183.

b) O válce polní.

7. *O pramenech o českém šikování vozů a počátcích jeho v zemích sousedních*: Českých pamětí o bojovním vozu jest po skrovnu 184. Čerpáme z německých řádů vozových, které povstávají po bitvě u Ústí (1426) 185. První pokus Němců s vozy u Tachova (1427) 186. Usnesení normberské (1428) 187. Král Sigmund rozesílá vozový řád se Slezáky smluvený (1429) 187. Návrhy normberské (1430) pro tažení do Čech chystané 188. Druhý nešťastný pokus Němců s vozy u Domažlic (1431) 189. Albrechta vévody rakouského vojenský řád (1431) 190. Vozový řád rytířů Německých (1433) 191. Vlkovy spisy o šikování vozů 192. Pohusitské řády vozové v Němcích 193. Seldeneckovy řády vozové (ok. 1480) 194. Novější badání vojensko-historická v Němcích a v Čechách 195.
8. *O vozu krajinám čili bojovním*: Krajiní neboli bojovní vozy v řádech 196. Součástky vozu 197. Čím se dělil husitský vůz bojovní od vozu fasaňkového 198. Popis vozu bojovního a jeho úprava 199, obrázky 201, ochranná prkna při něm 202.
9. *O vyzbrojení krajiných vozů*: Vyzbrojení krajiných vozů zbraněmi 205, zvláště ruční střelbou 206. Počet lidí k vozu šikovaných 206.
10. *O šiku vozovém*: Poměr vojska v šiku v poměru k počtu vozů 208. Normberský (1430) výčet náležitostí šiku

vozového 209. Počty lidí a vozů v českém šiku vozovém 210. Síla normálního vojska českého 211. Náčelníci v něm 212.

11. *Branný lid ve vojskách*: Jak se nosil obecný lid 213. Z čeho se skládalo úplné oděnění za doby Karlovy 214. Oděnění jízdy 215. Jak se nosil Žižka a lid jeho 216. Bojovní lid dle zbraní: střelci, pračata 216, cepníci, kopiníci, sudličníci 217. Žižkův palcát 218.
12. *Nebranný lid ve vojskách*: Kněží a jich úloha při vojsku 220. Archy 220. Ženské ve vojskách 221. Příklady jejich hrdinství 222. Hejtmané pro správu vojska zřízení 222. Úředníci 223. Rychtář a písař vojenský 223. Zdravotnictví 224. Zpěv vojenský 224. Hudebníci 225.
13. *Vojka s šikem vozovým na pochodech*: Sešikování rot 226. Prapory a hesla 227. Koněberky a honci 228. Tažení se zavřenými vozy 228. Tažení přes hory, lesy a řeky 230. Obracení vozů při ústupu 231.
14. *Rychlost pochodů*: Rychlost vojsk a pocestných za starodávna 231. Rychlost pochodů husitských vojsk 235. Překvapování nepřátel 236. Strídání lidí při úkolech vojenských 237.
15. *Taktické ohledy při tažení velkých vojsk*: Výpravy velkých vojsk několika cestami a proudy 238. Příčiny toho praktické a taktické 240. Příčiny neúspěchu velkých vojsk

- německých, šikovaných do vozů 241. Příklad u Domažlic 242. Čeští hejtmáné ve službách krále Kazimíra polského šikují velká vojska do vozů 243.
16. *Strhování vozů v hromadu*: Rozloha šiku při tažení a v táboře 245. Zavírání přední i zadní brány 246. Strhování vozů v hromadu 247. Přivírání druhými řády kolo na kolo 249. Výhody jeho 251.
17. *Vojsko tábořící v šiku vozovém*: Příhodné místo ku kladení vozů 252. Opevňování táborů 253. Vozový šik v táboře přirovnává se k městu 254. Rozestavení děl 255.
18. *Některé náhledy starší i moderní o Žižkově bojování s vozy*: Sylviův obraz bojování s vozy 256. Balbin 257. Pešinovy přídavky 258. Cizí odborníci uznávají geniálnost myšlenky Žižkovy, spojití obranu s útokem 258. Nejnovější námitky Wulfovy 259, jejich povaha 260.
19. *Vozový šik v bitvách*: Bitvy Žižkovy obranné 261, pak neodolatelný výpad 262. Žižka vyhledává výhodných postavení na návrších 262. Dva druhy bitev útočných 264. Úkol honců při počátku bitev 265. K samému útoku táhnou vojska s dvěma řády vozů 266. Konečné vyskočení pěších houfů z vozů 267. Ústup do vozů 268. Bitva u Habru 268. Příklad manevrování s vozy u Klatov (1426) 269. Předčasné vyskočení z vozů příčinou porážek 270. Překvapující podniky Žižkovy: na Vladaři mocně vytepe se k Žatci 270. Žižkovo stanoviště u Kutné Hory 271; zahání vojsko Sigmundovo 272. Žižka obklíčen pod Kaňkem mocně vytepe se ke Kolínu 273. Šik vozový proti šiku vozovému 274.
20. *Příklad umělého vedení vojsk*. Nejslavnější úkoly vojevůdce 276. Prokop Holý mistrnými pochody maří ve Slezích sebrání nepřátel 276. Paměti o tažení českých vojsk za krále Jiřího (1468) 277. Provedení strategických úkolů bez boje a obětí 280.

c) O válce pevnostní.

21. *Opevňování středověké*. Zdi s polokruhovými baštami 281. Příkopy a parkán 281. Brány 282. Městečka oplaňkovaná 282.
22. *Jak Táboři doplnili staré opevnění města Hradiště*: Sylviův popis opevnění starého Tábora 283. Hlavní zeď vnitřní 284, s polokruhovými baštami 285. Nižší zeď zevnější 285, v čáře její vystupují velké polygonální bašty 285. Starý hrad Vítkovicův 288. Nová brána 289. Dvojitý systém opevňování 290. Hlavní zeď s polokruhovými baštami zbytkem opevnění předhusitského Hradiště 292. Účel nepravidelného založení ulic tábořských 293.
23. *Jiná opevnění*: Sruby, bašty, řetězy 294. Žižkův Hrádek na Vítkově 294. Opevnění předměstí Žateckých proti křižákům 295. Založení hradů Kalicha a Panny 295. Zbytky a osudy Kalicha 296.
24. *Dobývání měst a hradů*: Vzetí šmahem 298. Zlezení Prachatic 298. Zvláštní řebříky k zlezení zdí 299. Dobývání mocí 299. Děla bořící 300. Při hradech hledí zmocnití se hřebenu hory 301. Soustava praků 301. Dobývání vyležením 302. Pušky před Karlštejnem 303. Lezení před Plzní a Lichtenburkem 304. Úklady a zrady 305.

Vypsání bitev a tažení.

1. *Bitva na Vítkově 14. července 1420:* Osazení Žižkova hrádka na Vítkově 306. Útok vojsk královských 307. Žižka v čele houfu cepníků vrhá se Mišňanům vstříc 307. Pomocný lid z Prahy 308. Porážka královských 308. Kritické úvahy 309.
2. *Oblehání Vyšehradu a bitva dne 1. listopadu 1420:* Obklíčení Vyšehradu 312. Ostrov pod Vyšehradem 313. Strádání vyšehradské posádky 314. Král se blíží 315. Porážka králova 316. Osud českých a moravských pánův 317. Vratislavský rukopis Českých letopisův a vypravování mistra Vavřínce z Břežové 318.
3. *Bitva u Mostu dne 5. srpna r. 1421:* Dobývání hradu Mostského 321. Bitva 323. Kritické úvahy 325.
4. *Žižkovo tažení do Uher r. 1423:* Pochod na Moravu 329. Žižkovo tažení do Uher přes Bílé Hory 330. Mistrný sedmidenní ústup od Ostřihomy k Moravě 331. Výklad taktických opatření 333.
5. *Žižka u Kostelce n. L. a bitva u Malešova 7. června r. 1424:* Žižka obklíčen Pražany a pány u Kostelce n. L. 336, uniká jim a spěchá k Poděbradům 337. Puštění přes most a posílen přáteli svými obrací se proti stíhajícím u Malešova 338. Důležitost zjištění bojiště malešovského 339. Bojiště dle poměrů obou vojsk vyšetřené 340. Popis jeho 341. Bitva 342. Žižka pouští vozy pícovní do boku Pražan 343. Polovici šiků jejich od ostatních odraženou poráží 343. Ocenění taktiky bitevní 344. Úvahy o bojišti dosud jinde hledaném 345.
6. *Bitva u Ústí 16. června 1426:* Škody od Mišňanů v zemi činěné 348. Tažení vojsk bratrských 349. Táboři, Sirotcí a Pražané s vojskem panským dobývají Ústí 350. Markrabina mišenská připravuje pole proti husitům 350. Němci táhnou ve třech proudech přes hory 351. Čechové od Ústí jim táhnou vstříc 351, a kladou se na Bihani 352. Popis bojiště 352. Síla a postavení obou táborů 353. Jednání před bitvou 354. Průběh bitvy 355. Přední šik německé šlechty u Hrbovic zaskočený zničen 356. Počet z obou stran padlých 357. Některé místní památky 358. Či vinou zmařeny výsledky nejslavnější bitvy české 360. Vojska bratrská v nepřátelství s panem Hynkem Bočkem 360. Záměry a úspěchy Prokopovy 361. Dějepisci naši různí se v otázce, kdo odmítl po bitvě Ústecké v poli trvatí 361. Důležitost rozhodnutí té otázky pro poznání záměrů stranických 362. Kritické úvahy 363.
7. *Bitva u Trnavy (1430)* 367.
8. *Bitva u Bejdova (1431)* 369.
9. *Bitva u Hillersriedu (1433)* 371.
10. *Bitva u Lipan 30. května 1434:* Účastníci boje 373, shromažďují se nejprv u Prahy 374. Postavení vojsk u Lipan 376. Útok panský 379. Ústup panských šiků na oko 379. Obrát: páni vnikají do vozů bratrských 380. Pobití bratří 381. Osud kněze Prokopa 382. Srovnání pramenů o bitvě: válečná leš 383. O pokračování v boji mimo vozy 389. Útěk Čapkův 390.

KNIHA V.

Řády vojenské a vozové.

- I. Žižkův řád (1423) 392.
- II. Z návrhů kurfirstů mezi 7—10. červnem 1426 za příčinou tažení do Čech v Normberce učiněných 395.
- III. Usnesení stavů říšských před 4. květnem r. 1427 ve Frankfurtě učiněné pro výpravu proti husitům 396.
- IV. Usnesení Normberské ze dne 23. dubna 1428 o šikování vozů 402.
- V. Usnesení slezské o šikování vozů (1429) 403.
- VI. Návrhy normberské pro šikování vozů (1430) 405.
- VII. Normberské usnesení ze dne 9—10. března 1431 o řádu pro tažení do Čech 410.
- VIII. Řád vojenský vévody Albrechta rakousk. ze dne 28. dubna 1431 pro výpravu proti Čechům smluvený 416.
- IX. Řád vozový rytířů Německých (1433) 421.
- X. Jana Hájka z Hodětína řád vojenský 422.
- XI. Václava Vlčka z Čenova naučení o šikování jízdných, pěších i vozů 428.
- XII. Vozový řád frankfurtský (1444) 438.
- XIII. Normberský řád vozový (1450) 439.
- XIV. Řád vozový markrabí Albrechta brandenburského (1462) 441.
- XV. Sněmovní zápis o hotovosti veřejné v krajích (1470) 445.
- XVI. Instrukce markrabí Albrechta ze dne 15. května 1475 o hájení vozového šiku 446.
- XVII. Instrukce markrabí Albrechta z r. 1477 o šikování vozů 447.
- XVIII. Řád vojenský markrabí Albrechta (1478) 449.
- XIX. Filipa šlechtice Seidenecka řád vozový (okolo 1480) 452.

Seznam obrázků v textě:

	na straně
Obr. 1. Typy velkých pušek (bombard) okolo r. 1400	152
" 2. Velká puška z doby válek husitských	153
" 3. Velká puška za svým chránicím tarasem, kterou měli Němci před Žatcem r. 1421	154
" 4. Tarasnice	161
" 5. Houfnice	163
" 6. Nástin bojovného vozu husitského dle popisů a motivů z 15. věku 201	
" 7. Husitské vozy. (Současná fantazie z mnichovského rukopisu)	202
" 8. Šik vozový okolo roku 1500	204
" 9. K výkladu o manevrování s vozy	232
" 10. Polské vojsko ve vozích r. 1454	243
" 11. K výkladu o manevrování s vozy: zavírka	246
" 12. K výkladu o stržení vozů kolo na kolo	249
" 13. Kostelíček sv. Gottharda u Hořic	262
" 14. Řeznická bašta Tábořská před r. 1871	286
" 15. Náuřtek bojiště u Mostu	323
" 16. Žižkův návrat z Uher přes Bílé hory	333
" 17. Kaplička při potoku u Hrbovic	358
" 18. Starý kříž v Chabařovicích	358

Seznam tabulí přidaných na konci,
s odkazem na stránky, kde se o nich mluví.

Tab. I. Pečeť polních a domácích obcí bratrských:

- a) Pečeť Žižkova (1420) str. 83—84, 91**.
- b) Pečeť obce hory Hradiště (1428) str. 84, 128.
- c) Pečeť (polní) obce Tábořské (1428) str. 128.
- d) Pečeť (polní) obce Sirotcí (1432) str. 133, 227.

Tab. II. Houfnice z první polovice 15. století v arsenále Vídeňském str. 164, 165.

Tab. III. Husitské zbraně útočné: a) ručnice str. 167, b) hakovnice str. 169,
c) hakovnice str. 169, d) palice str. 217*, e) sudlice str. 217, f) palcát
str. 218.

Tab. IV. Šík vozový (dle vídeňského rukopisu ok. 1450) str. 203, 204, 250.

Tab. V. Boj s husity (dle vídeňského rukopisu ok. 1450) str. 204, 227.

Tab. VI. Vojsko okolo prostředka 15. století (dle současné miniatury) str. 215.

Tab. VII. Stará opevnění Hradiště hory Tábor str. 283—293.

Tab. VIII. Obložení Vyšehradu (1420) str. 312—320.

Tab. IX. Poloha a bojiště u Malešova (1424) str. 336—347.
